

РЕШЕНИЕ

№ 876

гр. София, 15.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Г СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Албена Александрова

Членове: Нели С. М.
Димитринка Костадинова-Младенова

при участието на секретаря Виктория Ив. Тодорова
като разглежда докладваното от Димитринка Костадинова-Младенова
Въззивно гражданско дело № 20221100500226 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 258 и сл. от ГПК.

С Решение № 20202883 от 26.10.2021г., постановено по гр. д. № 16152 по описа за 2020 г. на СРС, II ГО, 59-ти състав, първоинстанционният съд е отхвърлил предявените от ищеца „Д.З.“ АД против ЗАД „А.“ АД искове с право основание чл. 411 КЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата в размер на 1 377.05 лв., представляваща изплатено от ищеца застрахователно обезщетение по щета № 210291773 от 29.12.2017г., ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска -23.04.2020г. до окончателното изплащане на сумата, и за сумата в размер на 290 лв., представляваща мораторна лихва за периода 08.03.2018г. -22.04.2020г. С посоченото решение ищецът „Д.З.“ АД е осъден да заплати на ответното дружество сума сторените по делото разноски в размер на 320 лв.

Срещу решението на СРС в цялост е подадена въззивна жалба от ищеца, в която се прави искане за отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго, с което да бъде уважена исковата претенция в цялост. Излагат се твърдения, че първоинстанционният съд неправилно е преценил всички доказателства и доводи по делото, в резултат на което е достигнал до погрешно заключение, че в хода на производството ищецът не е доказал по непротиворечив и категоричен начин, че вредите по застрахованото при ищеца МПС са в резултат от противоправно виновно поведение на водача на лек автомобил „Субару Аутбек“, застрахован от ответното дружество. Твърди, че по делото са събрани достатъчно доказателства, че водачът на лек автомобил „Субару Аутбек“ е нарушил разпоредбата на чл. 37, ал. 2 от ЗДвП като при извършване на маневра „завой наляво“ за навлизане в паркинга на магазин „Кауфланд“ в гр. Казанлък не е пропуснал и е отнел предимството на движещия се в насрещното платно лек автомобил марка „Ауди 4“, като по този начин е причинил ПТП с материални щети и по двете превозни средства. От събраните по делото доказателства се установявало несъмнено, че вина за настъпване на процесното ПТП има само водачът на лекия автомобил „Субару Аутбек“. В подкрепа на този извод са както

приложеният по делото протокол от ПТП, така и заключението на назначената по делото съдебно-техническа експертиза. В жалбата се сочи още, че при определяне на застрахователното обезщетение от експертите на ищцовото дружество е взет предвид и приносът на водача на лекия автомобил „Ауди 4“, като същият е определен на 50 %, поради което от ответника се претендира само половината от заплатеното застрахователно обезщетение. В жалбата се изтъкват и подробни доводи, че неправилно първоинстанционният съд е приел, че ангажирането на административно-наказателната отговорност на водача на лекия автомобил „Субару Аутбек“ е пречка за ангажиране на гражданската му отговорност. По изложените съображения моли за отмяна на обжалваното решение в цялост и постановяване на друго, с което да бъдат уважени исковите претенции на ищцовото дружество. Претендира разноски за двете инстанции.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от ответника в първоинстанционното производство – ЗАД „А.“ АД, в който се поддържа, че жалбата е неоснователна, като се излагат съображения по същество. Претендират се разноски за въззивна инстанция.

Предмет на разглеждане в първоинстанционното производство са били кумулативно обективно съединените искове с правна квалификация чл. 411 от КЗ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата в размер на 1377.05 лева, представляваща регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по преписка по щета №210291773/29.12.2017г., ведно с направените обичайни разноски за неговото определяне, ведно със законната лихва от предявяване на иска (23.04.2020г.) до окончателно изплащане на вземането, и за сумата в размер на 290 лева, представляваща обезщетение за забава за периода от 08.03.2018 г. до 23.04.2020г.

По делото са обявени за безспорни между страните следните обстоятелства: наличие на застраховка „Гражданска отговорност“ към датата на процесното ПТП, сключена между ответното дружество и собственика на МПС с марка „Субару“, модел „Аутбек“ с рег. № ***** КА, наличие на застрахователно правоотношение по имуществена застраховка „Каско“ между ищеца и собственика на МПС с марка „Ауди А4“ с рег. № *****; заплащането от ищеца на сумата в размер на 2685.17 лв. в полза на застрахованото лице на 11.01.2018г. и сумата в размер на 38.94 лв. с платежно нареждане от 06.06.2018г. в полза на СБА „Национална служба за пътна помощ“.

По делото не е спорно, а и от представената застрахователна полица № 0320170523020143 от 03.10.2017г. се установява, че между ищцовото дружество и Х. П.С. е бил сключен договор за застраховка "Каско" за МПС – "Ауди 4", с ДК№ ***** , да срок от една година, считано от 06.10.2017г. до 05.10.2018г., при уговорено покритие „Пълно каско“ на рисковете, съгласно „Общи условия“ на предлаганата застраховка. Установено, че за настъпилото застрахователно събитие на 26.12.2017г. и нанесените вреди в ищцовото дружество е образувана преписка за щета с № 210291773/29.12.2017г., по която за повредите на застрахования автомобил е определена щета в размер на 2724.11 лв., в която са включени и разходите за репатриране на увредения автомобил, възлизащи на сумата от 38.94 лв.

Безспорно е установено по делото и че към датата на настъпването на процесното ПТП ответникът е застраховател по сключената застраховка "Гражданска отговорност" със собственика на лек автомобил „Субару“, модел „Аутбек“, с ДКН *****КА - „Е.“ ОО гр. Велико Търново. Правоотношението е възникнало по силата на застрахователна полица № BG /11/117000425322 , със срок на действие една година, считано от 08.02.2017г. до 07.02.2018г. вкл.

По делото е представен Протокол за ПТП № 1672290 от 26.12.2017г., съставен от представител на КАТ гр. Казанлък, от който се установява, че на 26.12.2017 г. около 18.40ч. е осъществено ПТП между МПС марка "Субару" модел „Аутбек“ с ДКН *****КА. управлявано от И.Х.Б. и лек автомобил малка „Ауди“, модел 4, с ДКН ***** , управлявано от П.Х.С.. В протокола е посочено, че лекият автомобил „Субару Аутбек“ при извършване на маневра завой наляво не пропуска насреща движещ се автомобил – „Ауди 4“, който го

блъска. В констативния протокол е изготвена схема на механизма на настъпилото ПТП, посочени са щетите по автомобилите. Протоколът е подписан от двамата водачи на участващите в инцидента водачи без възражения.

По повод настъпилото застрахователно събитие при ищцовото дружество е била образувана преписка по щета № 210291773/29.12.2017г. Към преписката са приложени опис заключение за щета № 210291773 от 29.12.2017г. калкулация по претенция от 04.01.2018г., ликвидационен акт № 615507/04.01.2018г., с която си нарежда изплащането на сумата от 2 685.17 лв.; преводно нареждане от 11.01.2018г., с което е заплатено застрахователно обезщетение по щета № 210291773/2017г. в размер на 2 685.17лв. Представен е ликвидационен акт № 702211/04.06.2018г. за сумата от 38.94 лв., заедно с платежно от 06.06.2018г. По делото е представено регресна покана 07.02.2018г. относно преписка № 210291773 от 29.12.2017г. за доброволно изпълнение на регресна претенция изпратена до ответника за заплащането на сумата от 2700.17лв., включваща сумата от 2 685.17 лв. изплатено обезщетение и 15 лв. ликвидационни разноски, платими в 30 дневен срок от получаване на поканата. Същата е получена от ответното дружество на 08.02.2018г.

По делегация пред съдия от РС Казанлък е разпитан свидетелят П.Х.С., водач на лек автомобил „Ауди“, модел 4, с ДКН *****. Свидателят е заявил, че е участник в ПТП, настъпило на 26.12.2017г. в гр. Казанлък, на главен булевард „23-ти Пехотен Шипченски полк“, пред втори изход на хипермаркет „Кауфланд“ в посока – западен изход гр. Казанлък. Свидателят твърди, че автомобилът, който управлявал, се движел със скорост около 50 км/ч в посока запад - изход на гр. Казанлък по булеварда. Забелязал, че в насрещното платно на кръстовището за вход в паркинга на хипермаркета, на което не работела светофарната уредба, бил спрял лек автомобил с включен ляв мигач. Свидателят продължил движението си със същата скорост и когато наближил Т-образното кръстовище водачът на спрелия автомобил предприел маневра завой наляво, с което му пресякъл пътя. В опит да избегне удара свидетелят С. натиснал спирачки и завъртял волана наляво, при което ударил другия автомобил в дясна задна джанта/гума/ и броня. Управляваният от него автомобил бил ударен в предна част в областта на преден десен фар и дясно колело, при което са нанесени следните видими щети: счупена предна дясна броня, счупена предна дясна решетка, счупен преден десен фар, счупен преден десен халоген, крива предна дясна джанта, спукана предна дясна гума. Свидателят твърди, че произшествието се случило вечерта, слънцето било залязло, било тъмно, двата автомобила били с включени фарове; асфалтът бил сух. Свидателят С. твърди, че ударът е настъпил в лентата, в която си движел той, която е от страна на хипермаркет Кауфланд. Според свидетелят управляваният от него автомобил се движел с постоянна скорост от 50 км./ч и водачът на другия участник в ПТП е имал достатъчно време да го види, защото е бил с включени светлини.

По делото е разпитан в съдебно заседание, проведено на 05.03.2021г., водачът на лек автомобил „Субару“ - И.Х.Б. като участник в процесното ПТП /л. 117 от делото/. Свидателят посочва, че на 26.12.2017г. вечерта управлявал лек автомобил „Субару“. Пътната настилка била суха, нормални пътни условия, времето смрачаване, между деня и нощта. Свидателят твърди, че се движел към гр. Казанлък, продал ляв мигач за навлизане в паркинга на Кауфланд“. Управляваният от него автомобил бил спрял преди да предприеме маневрата завой наляво. Когато излизал от маневрата бил ударен в задната част на автомобила от друг автомобил движещ се в насрещното платно. Свидателят твърди, че другият автомобил, който се движел направи излязъл от подлез, който имало преди мястото на инцидента и се движел с много висока скорост, въпреки че ограничението там е 40 км./ч.

Съгласно заключението на назначената по делото съдебно-техническа експертиза, която съдът намира за пълна, компетентна и обективно изготвена, се установява механизмът на настъпилото ПТП. Той съответства напълно на описаното в Протокол за ПТП № 1672290/26.12.2017г. Водачът на лек автомобил „Субару“ модел „Аутбек“ с ДКН *****/КА, извършвайки маневра ляв завой, отнема предимството на правомерно движещия се по път с предимство водач на лек автомобил „Ауди 4“ с ДКН ***** , като

предизвиква ПТП с материални щети. Вредите, нанесени на застрахования при ищеца лек автомобил „Ауди 4“ и отразени в приложения по делото Опис –заключение за вреди на МПС от ищцовото дружество – л. 18-20 от делото, са пряко последица от ПТП, настъпило на 26.12.2017г. и се намират в пряка причинно-следствена връзка с описаното в Протокол за ПТП № 1672290 от 26.12.2017г. пътнотранспортно произшествие – л. 16 от делото. Според вещото лице водачът на лекия автомобил „Субару“ би могъл да предотврати настъпването на процесното ПТП, като се е съобразил с чл. 37, ал. 1 от ЗДвП, а именно: при завиване наляво за навлизане в друг път, водачът на нерелсово ППС е длъжен да пропусне насрещно движещите се ППС. Заключениеето на вещото лице е, че сумата, която ищцовото дружество е посочило и изчислило в калкулация-ремонт № 210291/04.01.2018г. в размер на 2 685.17 лв. е точно и коректно изчислена, съобразена с щетите, нанесени на лекия автомобил „Ауди 4“. Обстоятелството, че техническото състояние на увредения лек автомобил не позволявало придвижването му на собствен ход, налагало ползването на услугата пътна помощ на стойност 38.94 лв. Тази стойност била определена и е в диапазона на средно-пазкарните цени за този вид услуга.

Софийски градски съд, след като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира следното:

Въззивната жалбата е допустима - подадена е в законоустановения срок, предвиден в чл. 259, ал. 1 от ГПК, от страна в процеса, имаща право и интерес от обжалване и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт.

След извършената служебна проверка на първоинстанционното решение въззивният съд счита, че то е изцяло валидно и е допустимо в обжалваната част, което обуславя настоящата инстанция да се произнесе по неговата правилност. Съгласно чл. 269, изр. 2 от ГПК и постановките в т. 1 от Тълкувателно решение № 1 от 09.12.2013 г. по тълк.д. № 1/2013 г. по описа на ОСГТК на ВКС, при произнасянето по правилността на обжалваното съдебно решение въззивният съд е ограничен до релевантите в жалбата оплаквания за допуснати нарушения на процесуалните правила и на материалноправните норми, както и до проверка за правилното прилагане на релевантни към казуса императивни материалноправни норми, дори ако тяхното нарушение не е въведено като основание за обжалване.

Предявен е иск с правно основание чл. 411 КЗ. Съгласно тази разпоредба в случаите, когато причинителят на вредата има сключена застраховка "Гражданска отговорност", застрахователят по имуществената застраховка встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка "Гражданска отговорност" - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне. Застрахователят по имуществена застраховка може да предяви вземанията си направо към застрахователя по "Гражданска отговорност".

Ангажирането на отговорността на застрахователя по "Гражданската отговорност" на причинителя на вредата /делинквент/ е свързано с установяване на следните кумулативни предпоставки: 1) Валидно възникнало облигационно отношение между увреденото лице и застрахователното дружество /ищец/ по застраховка "Каско"; 2) Валидно възникнало правоотношение по договор за имуществена застраховка "Гражданска отговорност" между причинителя на вредата и ответното дружество; 3) Заплащане на застрахователното обезщетение от застрахователят по имуществено автомобилно застраховане - "Каско" и 4) осъществяването на фактическия състав на института на неправоустановеното увреждане /чл. 45 ЗЗД/ - противоправно деяние; вина; вреди и причинно-следствена връзка между поведението на дееца и причинените вреди.

Съгласно правилата за разпределение на доказателствената тежест, ищецът следва да проведе пълно и главно доказване на всички посочени по-горе кумулативни предпоставки на исковата претенция.

По делото е установено несъмнено наличието на застрахователно правоотношение по застраховка "Каско" между ищеца и собственика на увредения автомобил, застрахователно

отношение между ответника и деликвентна по застраховка "Гражданска отговорност". От съвкупния анализ на събраните гласни доказателства и заключението на автотехническата експертиза е установено настъпване на ПТП, представляващо покрит застрахователен риск, в срока на застрахователно покритие. Съдът кредитира изцяло заключението в частта, в която е описан механизма на извършване на процесното ПТП, което е в логична връзка със събраните доказателства. Изплащането на застрахователно обезщетение от ищеца в посочения размер се установява от представеното по делото и неоспорено от ответника преводно нареждане и не е спорно между страните

По делото са доказани и настъпването на събитие, което се определя като ПТП и че от това са настъпили вреди за застрахованото по имуществена застраховка "Каско" МПС марка "Ауди", модел 4. От това следва, че по делото е доказано е настъпването на вреда и причинно-следствената връзка с противоправното деяние от страна на водача на лекия автомобил „Субару“ модел „Аутбек“. Обстоятелствата по реализиране на процесното ПТП се установяват от изявленията на водачите на участвалите в него автомобили, удостоверени в съставения от Протокол за ПТП № 1672290/26.12.2017г., в който подробно са описани механизма на настъпилото ПТП, както и настъпилите щети, приет като писмено доказателство по делото. Протоколът е съставен по надлежния ред от длъжностно лице при РУ гр. Казанлък, съобразно изискванията на чл.3 ал.1 от НАРЕДБА № I - 41 от 12.01.2009 г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информиране между Министерството на вътрешните работи, Комисията за финансов надзор и Информационния център към Гаранционния фонд в образеца по приложение № 1 от Наредбата при посещение на мястото на описаното в него пътнотранспортно произшествие, от длъжностно лице, в кръга на служебните му задължения и съставлява официален документ по смисъла на чл.179 ГПК. Протоколът не е оспорен от страните. Приложената по делото Административно-наказателна преписка № 17-0284-003770 установява само дали извършеното от водача на лекия автомобил „Субару“ действие съставлява административно нарушение, но не и дали е причина за настъпване на процесното ПТП. Законната доказателствена сила на констативния протокол обхваща както лично възприетите факти от издателя на официалния документ – съответното длъжностно лице, удостоверило тези факти в кръга на службата си, така и мястото и датата на съставяне на документа, а по аргумент от текста на чл.125, т.1 предл.второ ЗДвП фактът на съставянето на въпросния протокол имплицитно предполага, че при описаното в него произшествие е имало ПТП по вина на водача на лекия автомобил „Субару“ и затова с материална доказателствена сила, обвързваща решаващия съд, се ползва именно тази част на същия официален свидетелстващ документ.

Относно оспорване от ответното дружество на механизма на настъпване на процесното произшествие, посочен в протокола за ПТП, съдът намира следното: Съгласно константната практика на ВКС когато оспореният факт, съставлява волеизявление, направено от участник в ПТП, протоколът има доказателствена сила само относно съдържащите се неизгодни факти за лицето, чието изявление се възпроизвежда от съставителя на документа. Ищецът, претендиращ обезщетение във връзка с увреждането, носи тежестта на доказване на механизма на ПТП, поради което той следва да ангажира и други доказателства, когато протоколът за ПТП не удостоверява всички релевантни за механизма на ПТП обстоятелства или преценката им изисква специални познания, които съдът не притежава./ в този смисъл в.ж. Решение №15/25.07.2014 по дело №1506/2013 на ВКС, ТК, I т.о., докладчик съдията К.Н., Решение №71/16.08.2017 по дело №60343/2016 на ВКС, ТК, II т.о., докладчик съдията К. М./. Ищецът, претендиращ обезщетение във връзка с увреждането, носи тежестта на доказване на механизма на ПТП, поради което той следва да ангажира и други доказателства, когато протоколът за ПТП е удостоверява всички релевантни за механизма на ПТП обстоятелства или преценката им изисква специални познания, които съдът не притежава. В настоящия случай протоколът се ползва с материална доказателствена сила относно механизма на настъпване на ПТП. Този механизъм се установява от съвкупната преценка на събраните по делото доказателства, от разпита на участниците в инцидента и от заключението на съдебно – автотехническата

експертиза, която настоящият състав напълни кредитира. В тази насока е константната съдебна практика, която приема, че при настъпило застрахователно събитие противоправното поведение на водача, който отнема предимството без да се съобрази с движещото се по пътя с предимство превозно средство, категорично е основният фактор, оказващ влияние за настъпване на ПТП. В този смисъл Решение № 79 от 06.07.2016г. по т. д. № 1787/2015г. на ВКС ПТО.; Решение № 106 от 15.10.2012г. по т.д. № 618/2011г. на ВКС.

Въззивният съд намира, че изводите на първоинстанционният съд, че от събраните по делото доказателства не е установено безспорно виновно поведение на водача на застрахованото при ответника превозно средство марка "Субару" са неправилни. Механизмът на ПТП, за настъпването на който вина носи водачът лекия автомобил „Субару“, се доказва от издадения и приложен по делото протокол за ПТП, който по своята природа съставлява официален свидетелстващ документ, притежаващ обвързваща съда материална доказателствена сила относно обективизираните в него обстоятелства, в това число дата, място, участници в ПТП и механизъм на ПТП. Освен това установеното с него се потвърждава изцяло от останалите събрани по делото писмени и устни доказателства, които потвърждават описания в протокола механизъм. От тях се установява, че вредите по застрахования при ищцовото дружество лек автомобил „Ауди 4“ съответстват на този механизъм и са в причинно –следствена връзка с него. Този извод се потвърждава от заключението на вещото лице, както и от разпита на двамата водачи, участници в процесното ПТП. От свидетелските показания на свидетеля С., които съдът кредитира, като достоверни и допълващи се, съответстващи и на останалите събрани по делото доказателства, се установява безспорно, че водачът на лекия автомобил „Субару Аутбек“ е разполагал с видимост, позволяваща му да възприеме приближаващия се към него лек автомобил, неговата посока на движение и скорост, както и ад съобрази поведението си с тези обстоятелства и преди да предприеме маневрата „завой наляво“ да се убеди, че няма да създаде опасност за останалите участници в движението. Предприемайки маневрата свидетелят Бъчваров е отнел предимството на движещия се направи в насрещната лента лек автомобил марка „Ауди 4“ и е станал причина за настъпване на пътен инцидент и вредоносния резултат от него. При така установения механизъм на ПТП съдът намира, че водачът на л. а. марка "Субару", е нарушил разпоредбата на чл. 37, ал. 2 от ЗДВП, според който „При завиване наляво за навлизане в друг път, водачът на нерелсово ППС е длъжен за пропусне насрещно движещия се ППС“.

Настоящият състав на приема за неоснователно възражението на ответника, че в настоящия случай не е налице доказано виновно поведение на водача на лекия автомобил „Субару“, който сам в разпита заявява, че целта на извършваната от него маневра е завой наляво, като не е видял движещия се направо в насрещното платно автомобил. Съгласно трайната съдебна практика, почиваща на разпоредбата на чл.45, ал.2 от ЗЗД, при ангажиране на деликтната отговорност на причинителя на увреждането, неговата вина се предполага. Следователно, налице е оборима законова презумпция, при която се обръща тежестта на доказване или ответникът - застраховател следва да обори презумпцията за вина на делинквента, като същият не е ангажирал доказателства в тази насока. С оглед изложеното и при липсата на ангажирани от ответника доказателства в противен смисъл, следва да се приеме, че водачът И.Х.Б. е бил длъжен и обективно е могъл да предвиди настъпването на вредоносните последици и да ги предотврати, съобразявайки скоростта си на движение и реакциите си с пътна обстановка.

Въз основа на изложените съображения следва да се приеме, че установената в чл. 45, ал. 2 ЗЗД презумпция за вина не е успешно оборена от ответника, следователно фактическият състав на непозволеното увреждане е доказан. По силата на сключената застраховка „Гражданска отговорност“ ответникът покрива риска от реализиране деликтната отговорност на застрахования за причинени на трети лица вреди, поради което след като отговорността на последния е несъмнено доказана от съвкупния анализ на писмените и гласни доказателства, събрани от първоинстанционния съд, е доказана в своето основание, то и обусловената от нея отговорност на ответника – застраховател следва да

бъде ангажирана. Предвид изложеното настоящият състав счита, че предявеният иск по чл. 411 от КЗ е основателен. Тъй като изводите на двете инстанции не съвпадат, то обжалваното решение следва да бъде отменено изцяло и да бъде постановено друго, което да уважи исквата претенция като основателна и доказана.

Не се спори между страните, а и видно от представените по делото доказателства, за претърпените имуществени вреди ищецът е заплатил на собственика на автомобила, застрахователно обезщетение в размер на сумата от 2 724.11 лв., в които са включени и разходите за репатриране на увредения автомобил, възлизащи на сумата от 38.94 лв.

Следователно съгласно разпоредбата на чл. 410, ал. 1 от КЗ, ищецът е встъпил в правата на застрахования срещу причинителя на вредите от процесното ПТП, респективно срещу ответника по делото. Заплатеното от ищеца обезщетение на имуществено застрахования му клиент е в границите на средната пазарна стойност на нанесените щети, определена от заключението на приетата съдебно-автотехническа експертиза и е в границите на застрахователната сума по договора „Каско“, като е несъмнено установено, че същият е направил и ликвидационни разходи в размер на 15 лв. и разходи за репатриране на на автомобила на стойност 38.94 лв.

Съгласно разпоредбата на чл. 386, ал. 2 КЗ обезщетението трябва да бъде равно на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието. По силата на разпоредбата на чл. 400, ал. 1 КЗ за действителна се смята стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество, а съгласно ал. 2 на същата норма – за възстановителна застрахователна стойност се смята стойността за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качество, без прилагане на обезценка. При предявена по съдебен ред претенция за заплащане на застрахователно обезщетение, съдът следва да определи същото по действителната стойност на вредата към момента на осъществяване на застрахователното събитие, т. е. по пазарната цена на същата, като ползва заключение на вещо лице, без да е обвързан от минималните размери по методиката към Наредба № 24/2006 г. на КФН /в т. см. и константната съдебна практика, обективизирана в постановените по реда на чл. 290 ГПК: решение № 79/02.07.2009 г. по т. д. № 156/2009 г. на ВКС, I ТО, решение № 52/08.07.2010 г. до т. д. № 652/2009 г. на ВКС, I ТО, решение № 115/09.07.2009 г. по т. д. № 627/2008 г. на ВКС, II ТО; решение № 209/30.01.2012 г. по т. д. № 1 069/2010 г. на ВКС, II ТО, решение № 235/27.12.2013 г. по т. д. № 1586/2013 г. на ВКС, II ТО и др., приложима и по отношение на действащия КЗ/.

С оглед наведените във въззивната жалба доводи за неправилност на първоинстанционното решение следва да се вземе предвид обстоятелството, че при предявяване на исквата претенция ищецът е взел предвид приносът на водача на застрахования при него автомобил „Ауди 4“ при причиняване на процесното ПТП. Съобразявайки това обстоятелство въззивникът е встъпил в правата на застрахованото лице само до ½ ид. част от изплатеното в негова полза застрахователно обезщетение, а именно до сумата от 1377.05 лв.

По изложените съображения настоящият състав намира за основателен претендирания от въззивника-ищец размер на застрахователното обезщетение. Съгласно чл. 410 от КЗ, с плащане на застрахователно обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата – до ½ ид. част от размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне. От това следва, че искът на ищеца се явява изцяло основателен в предявения размер на главницата за сумата от 1377.05 лв.

Основателна се явява и претенция на ищеца за мораторна лихва в размер на 290 лв. Съгласно чл. 412, ал. 1 от КЗ застрахователят по имуществена застраховка предявява претенцията си, като прилага доказателствата, с които разполага, в това число доказателства за удостоверяване на пътнотранспортно произшествие в случаите на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Срокът за плащане е 30 дни, считано от представяне на необходимите документи – чл. 412, ал. 3 от КЗ. Кой документи са необходими, се установява от разпоредбата на чл. 106, ал. 5 от КЗ, към която препраща чл.

412, ал. 2 от КЗ – това са доказателства, за чието снабдяване лицето не е правно затруднено и които имат съществено значение за определяне на основанието и размера на претенцията. До представянето на такива доказателства, независимо от отправената покана, срок за плащане не тече. От материалите по делото не се установява искане за представяне на документи да е било направено от ответника. Следователно от изтичането на 30 дни от получаването на поканата за доброволно изпълнение на регресната претенция (получена на 07.02.2018г. – л. 50-51 от делото), заедно с необходимите документи - 08.03.2018 г., до 23.04.2020 г. – явяваща се дата преди депозиране на исковата молба, ответникът е бил в забава и дължи обезщетение по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, което изчислено на основание чл. 162 от ГПК възлиза на 290 лева.

По изложените съображения доколкото ищецът се легитимира като кредитор на вземане за главница от 1377.05 лв. то акцесорният иск за мораторна лихва се явява установен в размер на 290 лв., до който същият подлежи на уважаване. На уважаване подлежи и претенциите за законна лихва, считано от датата на исковата молба – 23.04.2020г. до окончателното заплащане на задължението. Следователно искът на ищеца се явява изцяло основателен в предявения размер, поради което обжалваното решение на СРС следва да бъде отменено изцяло като неправилно.

По разноските

Съобразно този изход на спора и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК право на разноси за въззивното производство се поражда само в полза на въззивника – ищец „Д.З.“ АД. На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК въззиваемата страна дължи на ищеца разноси за първата инстанция размер на 825.08 лв., съгласно списък по чл. 80 от ГПК (л. 128 от делото) и за въззивното производство – 52.54 лв. представляващи заплатена такса за възивно обжалване.

На основание чл. 280, ал. 3 от ГПК настоящото решение не подлежи на касационно обжалване.

Воден от горните мотиви, СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 20202883 от 26.10.2021г., постановено по гр. д. № 16152 по описа за 2020 г. на СРС, II ГО, 59-ти състав **като вместо това ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА ЗАД „А.“ АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление гр. София, район Средец, ул. „*****“, представлявано от изпълнителните директори М.П. И. и В.П.К.-М.а да заплати на „Д.З.“ АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление гр. София, бул. ***** на основание чл. 411 от КЗ сумата от 1377.05лв. – представляваща главница – възникнало регресно право на застрахователя по застраховка „Каско“ срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на увреждащия автомобил за платено от ищеца застрахователно обезщетение по щета № 210291773 от 29.12.2017г., ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска – 23.04.2020г. до окончателното изплащане на сумата, както и сумата в размер на 290лв., представляваща мораторна лихва за периода 08.03.2018г. - 22.04.2020г.

ОСЪЖДА ЗАД „А.“ АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление гр. София, район Средец, ул. „*****“, представлявано от изпълнителните директори М.П. И. и В.П.К.-М.а да заплати на „Д.З.“ АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление гр. София, бул. ***** на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 825.08 лв., представляваща разноси за първата инстанция и сумата от 52.54 лв. представляваща разноси във въззивна инстанция.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____